

get at indvende. Her naae vi netop det Punkt, hvor vi kunne søge Grunden til den store Strid, som hersker mellem os, og det er fortrinsvis herom, jeg har ønsket at ytre nogle Ord, skjønt jeg vel veed, at det ikke nytter Noget lige overfor den tagne Beslutning. De kunne ikke vente, mine Herrer, at en Forsatning skal kunne bruges i den Grad efter sit Ord og Bogstav, at man rent kan se bort fra Anden, som ligger i den; de kunne ikke drive det til den Yderlighed at bruge en enkelt Paragraf gjennem Lytt og Lyndt for at presse Alting til det Yderste, uden at udsætte dem for den Fare, at Alting kommer til at bryde. De have i Løbet af 25 Aar udøvet i Folkethinget en betydningsfuld Indflydelse paa Alt, hvad der er flet i vort Land, og der er ikke nogen enkelt Magt eller Retning, om hvilken man kan sige, at den i den Grad har trykket sit Præg paa Alt, hvad der er flet siden 1849, som netop Folkethinget. Men hvorledes have de faaet denne Indflydelse? Have de faaet den derved, at de ved enhver Leilighed, hvor de ikke kunde faae deres Villie, have sagt: Saa ville vi slet ikke have denne Lov? Have de faaet den ved at sætte en Regering, som de ikke synes om, Stolen for Døren, ved ikke at ville forhandle længere med den om dette eller hint Lovforslag? Eller have de ikke meget snarere faaet den derved, at de ved stadig at gjøre deres Anskuelser gjældende, ved at gjøre deres Grundes Bægt indlysende, og endelig ved at bruge den uhyre Magt, som Stemmetallet hver Dag og ved hver lille Afstemning giver dem, have vidst at faae indfat i en Mangfoldighed af Love det, der i deres Dine udgjør de væsentlige Fordele og danne Fremskridtet fra en tidligere Tid. Se paa, hvad der er flet, tag Lovforsamlingen frem fra de Aar, som skille os fra 1848, læs de Love, som staa deri, og spørg dem selv: Hvem har skabt dem, hvem har født dem? Folkethinget! (Lauer: Ja, hvad er der da flet?) Hvad der er flet?! Det ærede Medlem, som har levet med siden 1848, som var voren dengang, han spørger, hvad der er flet; jeg kan sige det ærede Medlem, at allerede det, at han sidder her, viser, at der er flet saare, saare Meget. Der er i Løbet af disse Aar ikke een stor Sag, ikke een Reform, som er gennemført uden de Herrers Villie og Medvirking. Jeg vil blot minde om et Aar som 1861, da selv det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. A. Hansen) var saa greben af Begejstring, at han omarmede den Minister, som han havde arbejdet sammen med. Spørg Dem selv, om Folkethinget ikke i den forløbne Tid har sat Noget igennem og det uden at anvende saadanne voldomme Midler, som her er Tale om. Endnu i den nyere Tid har man jo gjort sig til af at have fordrevet Ministeriet Frijs (Modsigelse); ja jeg tror ikke, at det var Folkethinget, som fordrev hint Ministerium, men de paaastaar det jo selv.

Og paa hvad faldt da dette Ministerium? Netop paa et af de Spørgsmaal, som angik en enkelt Sag, et Lovgivningsspørgsmaal, Bevillingsspørgsmaal. Siden den Tid have De drevet to Ministerie bort af den nuværende Regering. (Ber g: Lo?) Jo, de drev først Finantsminister Fenger bort, og deres Afstemning ifjor har drevet Marineministeren bort, saa at der nu sidder en Anden paa hans Plads, hvad enten nu denne Løsning er efter de Herrers Ønske eller ikke. Altsaa, de mangle visselig ikke Indflydelse ogsaa paa Ministeriets Sammensætning og Personer. Men det er og bliver en Feiltagelse, at de forlange, at der ved enhver Leilighed skal ske netop det, som de ønske. Det kan ikke lade sig gjøre; den Forsatning, hvorunder vi leve, er beregnet paa, at der ved Siden af Forsatningens Ord og positive Bestemmelser skal være noget Andet, som har ligesaa stor Betydning, der skal være en Tradition, en politisk Bevidsthed, en gjensidig Smøbedommen. Denne gjensidige Smøbedommen er bristet fra de Herrers Side. Jeg veed meget vel, at der er imellem de 53 ikke Ja, som i deres Sjæfter sige til sig selv og ogsaa have udtalt det for Andre, at dersom der blot skete en lille Forandring i det nuværende Ministerium, saa vilde de frafalde deres Beslutning (L. Nielsen: Saa!) Ja, det ærede Medlem hører ikke til dem, men det ærede Medlem har overhovedet en Maade at tale paa til Regeringen, som ligestrem er uanstændig; saaledes har han jo lige over for en af Ministrene udtalt sig saaledes, at han næsten havde en personlig Mobbhydelighed

Formanden: Det gaar ikke an, at det ærede Medlem betegner et andet Medlems Optraeden som uanstændig.

Ville: Jeg maa da frafalde Betegnelsen; Udtrykket er brugt og er indregistreret

Formanden: Raatalelsen skete ikke med Hensyn til Ordlyden, men med Hensyn til det Fornærmelige i Uttringen.

Ville: Følgelig har jeg frafaldt den, saa at jeg befinder mig i fuldkommen Enighed med den ærede Formand. Betegnelsen er brugt, og den viser den Tone, hvormed det ærede Medlem tror at kunne stille sig ligeoverfor Hans Majestæts Naadgivere. Bist er det imidlertid, at der findes ikke saa Medlemmer af Hiertallet, der tro og sige, at hvis der skete blot en lille Forandring, ville de frafalde alle disse store Skridt. Men de Herrer have selv bidraget til, at Spørgsmaalet nu ikke længere kan løses paa denne Maade; fra den Dag, da Adresse sen blev indbragt, stod det fast, at nu var der ikke længere Spørgsmaal om denne eller hin Person i Ministeriet, men om en virkelig Kamp mellem Statsmagterne. Denne Kamp have de Her-